KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 20.9.2019 r.
COM(2019) 424 final

2019/0200 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej w Komitecie ds. Reguł Pochodzenia ustanowionego na mocy Porozumienia w sprawie reguł pochodzenia (WTO-GATT 1994), dołączonego do aktu końcowego podpisanego w Marrakeszu w dniu 15 kwietnia 1994 r.

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii w Komitecie ds. Reguł Pochodzenia ustanowionym Porozumieniem w sprawie reguł pochodzenia (WTO-GATT 1994), dołączonym do aktu końcowego, podpisanego w Marrakeszu w dniu 15 kwietnia 1994 r., w związku z przewidywanym przyjęciem komunikatu w sprawie zwiększenia przejrzystości niepreferencyjnych reguł pochodzenia.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Porozumienie w sprawie reguł pochodzenia

Celem porozumienia w sprawie reguł pochodzenia (WTO-GATT 1994), dołączonego do aktu końcowego, podpisanego w Marrakeszu w dniu 15 kwietnia 1994 r. („Porozumienie") jest zapewnienie, że niepreferencyjne reguły pochodzenia nie będą same w sobie tworzyły niepotrzebnych przeszkód w handlu, a także zharmonizowanie na szczeblu międzynarodowym reguł pochodzenia innych niż te, które dotyczą przyznawania preferencji taryfowych. Do czasu zakończenia programu harmonizacji umawiające się strony mają zapewnić, aby ich reguły pochodzenia były przejrzyste; aby nie miały one wpływu o charakterze ograniczającym, wypaczającym lub zakłócającym handel międzynarodowy; aby były stosowane w spójny, jednolity, bezstronny i racjonalny sposób oraz opierały się na pozytywnej normie. Porozumienie weszło w życie z dniem 1 stycznia 1995 r.

Unia Europejska jest stroną Porozumienia[1]. Stronami Porozumienia są również wszystkie państwa członkowskie.

2.2. Komitet ds. Reguł Pochodzenia

Komitet ds. Reguł Pochodzenia został ustanowiony w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO) i jest otwarty dla członków WTO. Komitet zbiera się co najmniej raz w roku i dokonuje przeglądu wdrażania i funkcjonowania Porozumienia w sprawie reguł pochodzenia. Prace Komitetu koncentrowały się przede wszystkim na harmonizacji niepreferencyjnych reguł pochodzenia. Negocjacje nie zakończyły się, a do celów niepreferencyjnych członkowie WTO stosują obecnie krajowe reguły pochodzenia. Ostatnio rozpoczęto pewne prace nad preferencyjnymi regułami pochodzenia, w szczególności w odniesieniu do tych, które są wykorzystywane w ramach preferencji handlowych dla krajów najsłabiej rozwiniętych. Decyzje podejmowane są przez Komitet zazwyczaj w drodze konsensusu.

2.3. Planowany akt Komitetu ds. Reguł Pochodzenia

W dniu [data] r., podczas swojego dorocznego posiedzenia Komitet ds. Reguł Pochodzenia ma przyjąć komunikat[2] w sprawie „zwiększenia przejrzystości niepreferencyjnych reguł pochodzenia" („planowany akt").

Celem planowanego aktu jest zwiększenie przejrzystości przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyk dotyczących niepreferencyjnych reguł pochodzenia, a także

---

[1] Decyzja Rady 94/800/WE z dnia 22 grudnia 1994 r. dotycząca zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, porozumień, będących wynikiem negocjacji wielostronnych w ramach Rundy Urugwajskiej (1986–1994), Dz.U. L 336 z 23.12.1994, s. 1.

[2] Komunikat Australii; Brazylii; Kanady; Hongkongu; Japonii; Republiki Korei; Nowej Zelandii; Norwegii; Filipin; Federacji Rosyjskiej; Singapuru; Szwajcarii; oddzielnego obszaru celnego Tajwanu, Penghu, Kinmen i Matsu; oraz Stanów Zjednoczonych.

uzupełnienie obowiązku powiadomienia określonego w art. 5 Porozumienia w sprawie reguł pochodzenia.

Ani Porozumienie ustanawiające Światową Organizację Handlu, ani Porozumienie w sprawie reguł pochodzenia nie odnoszą się do statusu prawnego aktów przyjętych przez komitety WTO. Wiążący charakter planowanego aktu ustala się w świetle tekstu użytego w danym akcie. Biorąc pod uwagę treść komunikatu w sprawie zwiększenia przejrzystości niepreferencyjnych reguł pochodzenia, planowany akt stanie się wiążący dla stron.

3. STANOWISKO, JAKIE NALEŻY ZAJĄĆ W IMIENIU UNII

Niepreferencyjne reguły pochodzenia to reguły, które mają zastosowanie przy braku preferencji handlowych, tj. gdy handel odbywa się na zasadzie największego uprzywilejowania. Ponadto niektóre środki z zakresu polityki handlowej, takie jak kontyngenty, środki antydumpingowe lub oznaczanie pochodzenia, mogą wymagać ustalenia pochodzenia w oparciu o stosowanie niepreferencyjnych reguł pochodzenia.

Zgodnie z art. 5 Porozumienia w sprawie reguł pochodzenia każdy członek WTO musiał w określonym terminie powiadomić Sekretariat WTO, począwszy od daty wejścia w życie porozumienia WTO w tym zakresie, o swoich regułach pochodzenia, decyzjach sądowych i zarządzeniach administracyjnych ogólnego zastosowania, dotyczących obowiązujących w tym dniu niepreferencyjnych reguł pochodzenia. Unia Europejska przekazała Sekretariatowi WTO wymagane informacje.

W Porozumieniu w sprawie reguł pochodzenia członkowie WTO zgodzili się negocjować zharmonizowane niepreferencyjne reguły pochodzenia. Negocjacje te nie zakończyły się jednak, a do celów niepreferencyjnych członkowie WTO stosują obecnie krajowe reguły pochodzenia. W rezultacie przy przywozie lub wywozie obowiązują różne niepreferencyjne reguły pochodzenia, w zależności od członków WTO, których to dotyczy. Ponadto nie wszyscy członkowie WTO stosują szczególne przepisy dotyczące niepreferencyjnych reguł pochodzenia. W Unii reguły te przewidziane są w art. 59–61 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny[3].

Aby uniknąć niepotrzebnych przeszkód w handlu powodowanych przez różnorodność i mnogość niepreferencyjnych reguł pochodzenia, utworzona została mała grupa robocza wybrana spośród delegatów Komitetu ds. Reguł Pochodzenia w celu zbadania sposobów zwiększenia przejrzystości niepreferencyjnych reguł pochodzenia. Unia Europejska uczestniczyła w tej małej grupie roboczej i konstruktywnie przyczyniła się do powstania planowanego aktu. Dyskusje kontynuowano podczas posiedzeń Komitetu ds. Reguł Pochodzenia w marcu i maju 2019 r. Koordynacja z państwami członkowskimi została zapewniona za pośrednictwem delegatur państw członkowskich w ramach WTO oraz za pośrednictwem sekcji ds. pochodzenia grupy ekspertów ds. celnych.

Mając na uwadze, że jasne i przewidywalne reguły pochodzenia ułatwiają przepływ handlu międzynarodowego, planowany akt ma na celu zwiększenie przejrzystości przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyk dotyczących niepreferencyjnych reguł pochodzenia oraz uzupełnienie obowiązku powiadomienia określonego w art. 5 Porozumienia w sprawie reguł pochodzenia.

Planowany akt przewiduje obowiązkowe powiadamianie o niepreferencyjnych regułach pochodzenia każdego z członków WTO wykorzystywanych do celów stosowania klauzuli

[3] Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1.

najwyższego uprzywilejowania na mocy art. I, II, III, XI i XIII GATT 1994. Przewidziano w nim również dobrowolne zgłaszanie niepreferencyjnych reguł pochodzenia wykorzystywanych do wszystkich innych celów objętych art. 1 ust. 2 Porozumienia w sprawie reguł pochodzenia (cła antydumpingowe i wyrównawcze na podstawie Artykułu VI GATT 1994; środki ochronne na podstawie Artykułu XIX GATT 1994; wymogi oznaczania pochodzenia wynikające z Artykułu IX GATT 1994 oraz jakiekolwiek dyskryminacyjne ograniczenia ilościowe lub kontyngenty taryfowe. Obejmą one także reguły pochodzenia stosowane dla zakupów rządowych oraz statystyk handlowych). Ponadto planowany akt prawny zawiera obowiązek powiadamiania przez członków WTO o ewentualnych świadectwach niepreferencyjnego pochodzenia, które są obowiązkowe podczas dokonywania transakcji przywozowych lub wywozowych. Powiadomień należy dokonywać przy użyciu załączonych do planowanego aktu wzorów.

Planowany akt powoduje nałożenie obowiązku powiadamiania, dodatkowego względem obowiązków, o których mowa w art. 5 Porozumienia w sprawie reguł pochodzenia.

W związku z tym konieczne jest zajęcie w imieniu Unii stanowiska w ramach Komitetu ds. Reguł Pochodzenia.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale „mogą w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”[4].

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Komitet ds. Reguł Pochodzenia jest organem utworzonym na mocy umowy, a mianowicie Porozumienia w sprawie reguł pochodzenia (WTO-GATT 1994).

Akt, który ma zostać przyjęty przez Komitet ds. Reguł Pochodzenia, stanowi akt mający skutki prawne. Ani Porozumienie ustanawiające Światową Organizację Handlu, ani Porozumienie w sprawie reguł pochodzenia nie odnoszą się do statusu prawnego aktów przyjmowanych przez Komitet ds. Reguł Pochodzenia. Wiążący charakter planowanego aktu należy zatem określić w świetle tekstu użytego w tym akcie. Biorąc pod uwagę treść komunikatu w sprawie zwiększenia przejrzystości niepreferencyjnych reguł pochodzenia, planowany akt należy uznać za mający skutki prawne.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych Umowy.

W związku tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

[4] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r. w sprawie C-399/12 Niemcy przeciwko Radzie, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii ma być zajęte stanowisko w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie charakter pomocniczy, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do wspólnej polityki handlowej.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 207 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Nie dotyczy.

2019/0200 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej w Komitecie ds. Reguł Pochodzenia ustanowionego na mocy Porozumienia w sprawie reguł pochodzenia (WTO-GATT 1994), dołączonego do aktu końcowego podpisanego w Marrakeszu w dniu 15 kwietnia 1994 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 3 i art. 207 ust. 4 akapit pierwszy, w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Porozumienie w sprawie reguł pochodzenia (WTO-GATT 1994) dołączone do aktu końcowego podpisanego w Marrakeszu w dniu 15 kwietnia 1994 r. („Porozumienie") zostało zawarte przez Unię na mocy decyzji Rady 94/800/WE[5] i weszło w życie w dniu 1 stycznia 1995 r.

(2) W art. 4 Umowy ustanowiono Komitet ds. Reguł Pochodzenia.

(3) Podczas sesji/posiedzenia w dniu [data] r. Komitet ds. Reguł Pochodzenia ma przyjąć komunikat zatytułowany „Zwiększenie przejrzystości niepreferencyjnych reguł pochodzenia".

(4) Należy ustalić stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii w Komitecie ds. Reguł Pochodzenia, ponieważ komunikat ten będzie dla Unii wiążący.

(5) Proponowane stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii, ma na celu zwiększenie przejrzystości przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyk dotyczących niepreferencyjnych reguł pochodzenia, poprzez przepisy dotyczące obowiązkowego lub dobrowolnego zgłaszania przez członków WTO, przy użyciu standardowych wzorów, ich niepreferencyjnych reguł pochodzenia. Dzięki temu reguły pochodzenia będą jaśniejsze i bardziej przewidywalne. Ułatwi to także przepływ handlu międzynarodowego,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii na sesji/posiedzeniu Komitetu ds. Reguł Pochodzenia, opiera się na projekcie aktu Komitetu ds. Reguł Pochodzenia dołączonym do niniejszej decyzji.

[5] Decyzja Rady 94/800/WE z dnia 22 grudnia 1994 r. dotycząca zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, porozumień, będących wynikiem negocjacji wielostronnych w ramach Rundy Urugwajskiej (1986–1994) (Dz.U. L 336 z 23.12.1994, s. 1).

Przedstawiciele Unii mogą wyrazić zgodę na drobne poprawki redakcyjne do projektu aktu w zależności od rozwoju sytuacji na nadchodzących posiedzeniach Komitetu ds. Reguł Pochodzenia, w porozumieniu z państwami członkowskimi, lub podczas posiedzeń koordynacyjnych na miejscu, bez kolejnej decyzji Rady.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący